

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Brno, Tučkova 36

Tučkova 36/623, 602 00 Brno

Identifikátor: 600 107 370

Termín konání orientační inspekce: 7. a 8. ledna 2002

Čj.	122 19/02 - 11087
Signatura	ol2av103

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Dvoutřídní mateřská škola (dále též MŠ) je od 1. 1. 2001 příspěvkovou organizací a zřídilo jí statutární město Brno, městská část Brno - střed. Sdružuje též školní jídelnu (výdejnu) s kapacitou 60 jídel. Škola se nachází mezi činžovními budovami. Má k dispozici zahradu, která je umístěna mezi domy. V obou třídách jsou děti ve věku od tří do šesti let.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Podmínky vzdělávací činnosti

V rámci podmínek vzdělávací činnosti byly sledovány podmínky personální, materiální a psychohygienické.

Personální obsazení školy je velmi dobré, neboť ředitelka i učitelky jsou pro práci v MŠ pedagogicky a odborně způsobilé, což bylo dokladováno.

Škola má pro realizaci činností s dětmi dostatek prostoru. Materiálně technické vybavení je sice zastaralejší, ale plně umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program. K výraznější inovaci inventáře dochází teprve v poslední době, po vstupu MŠ do právní subjektivity. Knížek, didaktických pomůcek a hraček, zejména drobnějšího charakteru, mají děti hodně. Méně však mají k dispozici velké hračky a pomůcky, které podněcují přirozený spontánní pohyb. Odpovídající didaktickou technikou je škola vybavena minimálně. Výzdobu místností dotvářejí učitelky s využitím dětských prací, takže prostředí MŠ působí příznivě. Vybavení školní zahrady je sice dostatečné a pro rekreační a relaxační činnosti s dětmi vyhovuje, ale je zařízené zastaralým kovovým programem.

Pokud jde o psychohygienické podmínky byla učiněna jak pozitivní, tak negativní zjištění.. Učitelky svým přístupem vytvářejí pro děti bezpečné a neohrožující prostředí. Dávají dětem dostatek volnosti, respektují jejich schopnost koncentrace, právo na volbu činností individuálních či skupinových podle zájmu. Ve stanoveném režimu dne dodržují potřebný interval mezi jídly, je zaveden pitný režim a děti mají dostatek času pro pobyt venku, odpovídající dobu pro odpočinek a spánek. Učitelky však podcenily dominantní úlohu dětské hry. Nezareagovaly dostatečně pružně na pozdní příchody většiny dětí do MŠ a nepřizpůsobily tomu průběh denní činnosti. Děti pak nemají dostatek času na hru a dochází tak k nevyváženosti mezi spontánními a řízenými aktivitami a to v neprospěch spontánních. Odpočinek dětí na molitanových matracích nespĺňuje některé požadavky na zajištění čistoty a hygieny (ukládání matrací, využití prostěradel, uvolnění oděvu dětí). Zavedený pitný režim není zcela funkční, neboť učitelky na vytváření návyku pití u dětí příliš nedbají.

Podmínky vzdělávací činnosti byly celkově hodnoceny jako průměrné. Z toho personální měly velmi dobrou úroveň. U materiálních a psychohygienických byla negativa a pozitiva téměř v rovnováze.

Spontánní a řízené činnosti

Řízené a spontánní činnosti byly sledovány a hodnoceny v těchto oblastech: plánování a příprava, organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace vzdělávacích činností.

Škola si pro *plánování* vzdělávací práce vytvořila okruhy měsíčních činností v podobě témat

na celý školní rok. K jejich sestavení využila především publikace "Jaro, léto, podzim, zima" od autorek E. Opravilové a V. Gebhartové (Portál 1998). Pozitivní je, že v uvedeném materiálu upozorňuje i na práva dítěte a věnuje značnou pozornost vytváření dětských návyků v nejrůznějších oblastech, čímž zdůrazňuje jejich význam. Učitelky zpracovávají týdenní plány. Spontánní činnosti v nich ale opomíjejí a zaměřují se především na řízené aktivity, které plánují ne vždy vyváženě a rovnoměrně. Chybí především promyšlenější zařazování pohybových činností. Z předložených materiálů je zřejmé, že učitelky v duchu současných trendů kladou důraz spíše na plánování činností podle stanovených témat než na samoučelné využívání složek výchovy. Ne vždy je však dost pružně uvádějí do souladu s aktuální realitou a ne vždy navazují na individuální předpoklady dětí, jejich předcházející zkušenosti a prožitky.

Ze sledování **organizace** řízených a spontánních činností, ale i z použitých **metod a forem** práce s dětmi vyplynulo, že se učitelky zaměřují především na řízené aktivity. Měly tendenci všechny činnosti dětí řídit a ne je rozvíjet. Příliš nerozlišovaly svůj přístup a rozdílnost svých rolí při spontánních a řízených aktivitách. Projevilo se to zejména ve hrách, které svými vstupy jen málo rozvíjely a děti dostatečně nepodporovaly v jejich vlastní aktivitě. I když realizaci činností podřizovaly spíše stanovenému režimu dne, než potřebám dětí, nechávaly jim dostatek času k dokončení započaté práce i her. Většinou zohledňovaly individuální tempo a děti do nabízených aktivit nenutily. Řízené činnosti prováděly většinou cílevědomě, ale ne vždy zcela efektivně z hlediska aktivní účasti dětí na činnostech, jejichž nabídku vzhledem k individuálním dětským předpokladům dostatečně nediferencovaly. Méně pozornosti věnovaly některým druhům přirozených cvičení, což se projevilo v nižší úrovni koordinace dětských pohybů při náročnějším překonávání překážek. Z výtvarných projevů a zhotovených prací bylo zřejmé, že v této oblasti dosahují děti velmi dobré úrovně. Většinou měly i přiměřeně rozvinuté hygienické, sebeobslužné a pracovní návyky. Ukazovalo se to zejména v přirozené ochotě dětí pomáhat při úklidu hraček a pomůcek. Učitelky věnovaly pozornost kultuře stolování, méně důsledně však byly při vytváření zdvořilostních návyků.

Motivace a hodnocení ve sledovaných řízených činnostech byly dostatečně aktivizující, podnětné a pozitivní, bez záměru sledovat chyby a nedostatky. Učitelky tak přirozeně vytvářely prostředí, v němž se děti neobávaly projevit. Hodnotily však spíše zevšeobecňujícím než individuálním způsobem, takže je přiměřeně nevedly k vytváření základů pro sebehodnocení. Motivaci při spontánních aktivitách učitelky poněkud podcenily. Připravily sice dostatek pomůcek a hraček pro hry, málo je však dětem nabízely a aktuálně probíhající hrové činnosti vhodným způsobem nerozvíjely. Z projevů dětí byla patrná jejich malá samostatnost v rozhodování a závislost na učitelkách, i přes pochvalná hodnocení, která jim učitelky poskytovaly.

Z projevů a chování dětí bylo zřejmé, že do MŠ chodí rády a cítí se v ní spokojeně. Příjemná atmosféra, kterou učitelky svým přístupem vytvářely, ovlivňovala příznivě probíhající **interakce a komunikace** a to nejen učitelek s dětmi, ale i dětí navzájem. Otevřenost a bezprostřednost, kterou děti projevovaly svědčily o tom, že bez obav využívají pozitivního komunikačního prostředí, které škola vytváří. V řízených i spontánních činnostech učitelky do značné míry vázaly pozornost dětí na sebe a jejich verbální projev převažoval nad dětským, ale byl vlídný a příliš se nevnucoval. Při rozhovorech s dětmi, zejména ve třídě s převahou těch nejstarších, učitelka velmi pozorně sledovala volné vyjadřování dětí. Přitom důsledně, ale velmi pěkně a citlivě dbala na dodržování pravidel komunikace.

Plánování řízených činností mělo průměrnou úroveň, u spontánních pouze vyhovující. Průměrně byly hodnoceny organizace, metody a formy práce v řízených i ve spontánních aktivitách. Motivace a hodnocení spontánních činností byly posouzeny také průměrně, ale

v řízených činnostech byly hodnoceny velmi dobře. Úroveň interakce a komunikace byla ve vzdělávacích aktivitách (řízených i spontánních) nadprůměrná.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Kvalita vzdělávacích činností byla celkově včetně jejich podmínek posouzena jako průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepce školy vznikla v roce 1995. Je orientována na rozvoj estetické výchovy zejména v oblasti výtvarných a hudebních činností. Realizace této koncepce přinesla pozitivní výsledky, ale již se vyčerpala a je překonaná. Do jisté míry současné podmínky a potřeby školy zohledňuje pracovní plán MŠ, s nímž ředitelka průběžně pracuje. Ten však nenavazuje na dlouhodobé koncepční záměry, nebo je řeší pouze v rámci krátkodobých cílů, jejichž kvalitní splnění v daném čase není reálné, neboť jich je neúměrně mnoho. Chybí rozložení plánovaných úkolů do střednědobých cílů s časovým vymezením pro jejich vyhodnocení.

Plánování bylo hodnoceno jako průměrné.

Organizování

Škola má upravena pravidla fungování v organizačním řádu školy, v dalších dvou školních řádech a v pracovním plánu. Z těchto dokumentů je zřejmé, že pracovnice MŠ mají vymezeny povinnosti, a že rodiče jsou o provozních záležitostech školy informováni. Obsahově se dané dokumenty v mnohém zbytečně překrývají. Stanovené povinnosti, týkající se uvedených osob nejsou vyváženy jejich právy. Nedostatky, zjištěné v organizačním řádu, byly v průběhu inspekce objasněny a odstraněny. Povinná dokumentace je vedena v souladu se zákonem a ochrana důvěrných a osobních dat zajištěna. Informační systém ve vztahu k rodičům i k zaměstnancům MŠ je pružný a včasný. Má spíše neformální podobu a nejčastěji probíhá formou osobních kontaktů. Rodiče založili při škole občanské sdružení, které významně podporuje její činnost. Spolupráce obou subjektů je velmi dobrá, vzájemný přístup otevřený a vstřícný. Zájmové aktivity, které škola rodičům předkládá jako kroužky sice nespádají do nabídky nadstandardních činností, ale dovednosti a výsledky, kterých děti v těchto aktivitách dosahují, napomáhají k získávání různých ocenění z výstav a soutěží, jichž se škola hojně zúčastňuje, i k prezentaci MŠ na veřejnosti.

Organizování mělo velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka sleduje současné trendy v předškolní výchově i v oblasti řízení. Na nové podněty

pružně reaguje a další vzdělávání učitelek podporuje. Pro školu zajistila dostatek současné odborné literatury, sama ji studuje, ale promyšlený systém v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků vytvořen nemá. K hodnocení podřízených vytvořila kritéria, ale využívá je spíše formálně a nedůsledně, i když přehled o práci svých zaměstnanců má. V MŠ vládne bezkonfliktní pracovní atmosféra. Ředitelka k ní přispívá svým taktickým a ohleduplným přístupem, někdy až na úkor věcného prosazení realizace žádoucích změn v pedagogickém procesu.

Vedení a motivování pracovníků dosahuje spíše nadprůměrné úrovně.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka plánuje hospitační činnost a výsledky kontrol s pracovníky projednává. Cíle, které si pro hodnocení pedagogického procesu stanovuje však pojímá příliš široce a plnění případných závěrů cílevědomě nesleduje. O zjištěních vede záznamy a s učitelkami je projednává. Rozbor, který ředitelka provedla v průběhu inspekce, učinila se znalostí věci a opírala se při něm o praktické i o teoretické současné odborné znalosti a zkušenosti.

Kontrolní mechanismy byly hodnoceny velmi dobře.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávací činnosti byly celkově hodnoceny velmi dobře.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

V roce 2000 obdržela škola ze státního rozpočtu (dále jen SR) příspěvek na provoz v celkové výši 1 105 tis. Kč (včetně účelově vázaných finančních prostředků), což je cca 76 % celkových neinvestičních nákladů.

Porovnáním upraveného rozpisu rozpočtu se sestavou „Čerpání dotací ze školského úřadu od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2001“ bylo zjištěno, že celkový příspěvek na neinvestiční výdaje (dále jen NIV) byl čerpán téměř ze 100 %, k podstatnějším změnám oproti rozpočtu nedošlo.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace stanovené v rozpočtu na rok 2001, limit počtu pracovníků, limit finančních prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci budou dle předložených dokladů dodrženy. Kontrolou správnosti zařazení všech zaměstnanců do platových tříd bylo zjištěno, že jejich zařazení je v souladu s vykonávanou pracovní činností.

Zápočet praxe, rozhodný pro zařazení do platových stupňů byl překontrolován u všech pracovníků organizace. Z důvodu chybného zápočtu praxe u jedné pedagogické pracovnice byl postup do vyššího platového stupně realizován se značným opožděním. U čtyř pracovnic nemohla být kontrola dokončena, neboť v osobních složkách nebylo založeno čestné prohlášení nebo jiný doklad o průběhu praxe a čerpání mateřské dovolené. Vedení mateřské školy má vytvořen systém hmotného stimuluování pracovníků, osobní příplatky a odměny jsou diferencovány. Čerpání osobních příplatků a odměn bylo v kontrolovaném období v poměru 78,18 ku 21,82. Osobní příplatky, zvláštní příplatky a odměny jsou zaměstnancům přiznány v souladu s vnitřním platovým předpisem. Všechny vyplácené příplatky jsou součástí platového dekretu každého zaměstnance a jsou přiznány na dobu neurčitou. Příplatek za vedení byl v roce 2001 vyplácen pouze statutárnímu zástupci organizace – ředitelce MŠ, neboť zástupkyně ředitelky uvedená v organizačním řádu v kontrolovaném období tuto funkci nevykonávala.

Kontrolou tvorby a čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP) bylo zjištěno, že je v souladu s platnou vyhláškou o FKSP, drobné nedostatky uvedené v zásadách čerpání FKSP byly v průběhu kontroly odstraněny.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

V roce 2001 obdržela škola ze SR příspěvek na ostatní neinvestiční výdaje (dále jen ONIV) ve výši 7 tis. Kč. Z toho bylo v souladu s upraveným rozpočtem cca 43 %, čerpáno na úhradu věcných nákladů za stravované dospělé školské strážníky, cca 14 % na osobní ochranné pracovní prostředky (dále jen OOPP) a zbývajících cca 43 % na učebnice a školní potřeby, což je 60 Kč na jednoho žáka. Zakoupené školní potřeby (koloběžky a tříkolka) jsou řádně evidovány v operativní evidenci, OOPP jsou vedeny na osobních kartách pracovníků. Kontrolované účetní doklady měly náležitosti požadované zákonem o účetnictví.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

V roce 2001 obdržela MŠ ze SR účelově vázané finanční prostředky ve výši 5 000 Kč určené na další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP), což je 100 Kč na jednoho žáka. Tyto prostředky byly školou vyčerpány do konce roku v plné výši. 18 % přidělených prostředků bylo použito na úhradu dvou seminářů akreditovaných pro DVPP a zbývající částka byla vzhledem k termínu přidělení (rozpočtové opatření ze dne 30. 10. 2001) použita na zakoupení Metodických listů a příručky Vedení mateřské školy z nakladatelství RAABE.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

V roce 2001 MŠ neobdržela ze SR žádné investiční prostředky.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

U kontrolovaných oblastí nebylo ve sledovaném období zjištěno neekonomické nebo neefektivní čerpání prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu. V některých osobních

složkách nebylo založeno čestné prohlášení nebo jiný doklad o průběhu praxe a čerpání mateřské dovolené, v jednom případě byl zjištěn chybný zápočet.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Aktuální rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení (dále jen rozhodnutí) odpovídá zakládací listině, pouze v názvu školy není uveden dodatek s údajem o právní formě, tj. příspěvková organizace.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Evidence dětí - seznamy
- Přehledy docházky
- Rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ
- Evidenční listy
- Povolení výjimky ředitelem MŠ podle § 4 odst. 8 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách ze dne 18. 6. 2001
- Zřizovací listina ze dne 27. 4. 2001
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. BM 0106/133 ze dne 18. 6. 2001 účinné od 1. 1. 2001
- Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2001 ze dne 5. 10. 2001
- Výkaz o společném stravování dětí a mládeže Škol (MŠMT) V 17-01 podle stavu k 15. 10. 2001 ze dne 15. 10. 2001
- Neinvestiční ukazatele roku 2001
- Protokol o předání rozpočtu na rok 2001 ze dne 13. 2. 2001
- Rozpočtové opatření číslo 012 ze dne 13. 4. 2001
- Rozpočtové opatření číslo 025 ze dne 20. 8. 2001
- Rozpočtové opatření číslo 042 ze dne 30. 10. 2001
- Sestava „Čerpání dotací ze školského úřadu od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2001“
- Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků ze dne 28. 8. 2001
- Zpráva o použití prostředků na DVPP ze dne 30. 12. 2001
- Personální dokumentace a doklady o vzdělání pedagogických pracovníků
- Prohlášení ředitelky MŠ a její zástupkyně ze dne 10. 1. 2002
- Mzdová rekapitulace za měsíc od 1/2001 do 12/2001
- Osobní spisy všech zaměstnanců MŠ
- Organizační řád platný od 1. 1. 2001
- Směrnice č. 5 - Vnitřní platový předpis
- Směrnice pro přidělování OOPP

- Rozpočet a zásady čerpání FKSP pro rok 2001
- Smlouva 666 35 o sdružení (FKSP) ze dne 8. 3. 2001
- Pokladní kniha včetně protokolů o provedené inventuře peněžních prostředků
- Hlavní kniha za období 1. – 11. 2001
- Výsledovka od 01/01/2001 do 31/12/2001
- Prvotní doklady (účetky a faktury) hrazené v roce 2001 z prostředků SR
- Koncepce školy
- Koncepce práce na školní rok 2001/2002
- Pracovní plán školy, školní rok 2001/02, s přílohami
- Organizační řád školy
- Vnitřní řád školy pro rodiče
- Vnější řád podle vyhlášky 35 ze dne 17. 12. 91 o mateřských školách
- Tematické týdenní plány
- Plán hospitací ve školní roce 2001/2002 a záznamové archy pro hospitace
- Plán pedagogických rad ve školní roce 2001 - 2002
- Kriteria pro udělování nenárokových složek
- Harmonogram služeb
- Výroční zpráva o činnosti mateřské školy ve školním roce 2000/2001
- Režim dne
- Zápisy z pedagogických rad
- Zápisy z provozních porad
- Záznamy o dětech
- Přehledy výchovné práce
- Dotazník pro ředitele
- Dotazníky pro rodiče
- Podkladová inspekční dokumentace pro mateřské školy
- Sdělení o výsledcích z inspekční činnosti č. j. O-12-02/9596-Pa-58

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávací činnosti školy byla hodnocena na úrovni průměru, zatímco její podmínky na úrovni nadprůměru.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	..Eliška Vencálková, v. r....
Další zaměstnanci ČŠI	Jaroslav Šimůnek Hana Linhartová	

V Brně dne 16. ledna 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:16. ledna 2002.....

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Milena Svobodová ..Milena Svobodová, v. r.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Jihomoravského kraje, RNDr. Miloš Šifalda	31.1.2002	22/02
Zřizovatel: ÚMČ Brno – střed	31.1.2002	21/02
Magistrát města Brna, PhDr. Dalibor Lasovský	31.1.2002	23/02

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány